

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corona Avrea S^vpere Mithram Romani Pontificis

Raynaud, Théophile

Romae, 1647

Prænotatio IV. Claves Ecclesiæ, & gladius Petri, pro Pontifica dignitate,
deque inde petitis Pontificijs titulis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10481

PRÆNOTATIO IV.

*Claues Ecclesiae, & Gladius Petri pro Pontificia potestate;
deq[ue] inde petitis Pontificis Titulis.*

T apud Patres, & in communi vsu Catholiconrum, mentio sœpè est clavium Ecclesiae, & gladij B.Petri, quibus metaphoris exprimitur suprema B.Petri in Dei Ecclesia potestas: Atque adeò tituli inde petiti, sunt proprij Romani Pontificis, meritoque ei tribuuntur. Vtrumque stabilio, & enucleo.

Prior Metaphora, à qua Pontifex, *Clauiger*, aut *Ianitor Cælorum*, sœpè appellatur, ducta est ex illis Christi verbis Matth. 16. ad Petrum, fidem insigniter professum; *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & tibi dabo claves Regni Cælorum: & quodcunque ligaueris super terram, erit ligatum & in Cælis: & quodcunque solueris super terram, erit solutum & in Cælis.* Hoc esse [tonitru munera singularis, quod totius mundi latitudinem, omniumque vbiique fidelium ora compleuit;] scitè dixit Petrus Damiani serm. 1. de S. Marco. Et similiter S. Leo IX. Epist. 1. quæ est ad Michaëlem, & Leonem, ad hunc Matthæi locum respiciens, vocat [Euangelicam veritatem, ad cuius tonitruum quisquis non expurgiscitur, non dormit, sed omnino est mortuus, cui iam frustra ab hominibus clamabitur.] Seruasse porro Christum fidem ibi datam, & implesse quod tunc spopondit, nemo sanus reuocarit in dubium. Dirigi autem sermonem à Christo ad S. Petrum, eumque esse petram illam, super quam Christus dicit, ædificandam Ecclesiam, est Catholicis extra controuersiam. In primis enim ita fert certa, & constans traditio Patrum, quos adducunt Robertus Arboricensis

tom. I.

tom. i. de vtroque gladio, sub initium, Maldonatus, ad eum
Marci locum. Suares lib. 3. defens. fid. cap. 10. à num. 3.
Stapletonius lib. 6. de Princip. à cap. 1. Valent. 2. 2. disp. 1.
q. 1. punct. 7. §. 28. Azor. tom. 2. lib. 4. toto cap. 9. Bellarim.
lib. 1. de Pontific. à cap. 10. ad 13. & Maucler. par. 2. de Mo-
narch. lib. 2. cap. 2. & 3. Nec refert, quod vnaus, aut fortas-
sis alter ex Patribus, subobscurè significet, aut disiunctiuè
dicat, Christum esse illam Petram. Nam idcircò sensus,
coeterorum omnium vnanimi interpretatione constans,
non vacillat. Præterquam quod illi ipsi, qui aliò speßasse
videntur, admittunt idoneam expositionem, itaùt non
refragentur veritati, pro qua satagimus. V. G. Diuus Hi-
larius lib. 1. de Trinit. agens de Christo, ait. [Vnum igitur
hoc est immobile fundamentum. Vna hæc est felix fidei
petra, Petri ore confessa. Tu es Christus filius Dei viui; tan-
ta in se sustinens argumenta veritatis, quantæ peruersita-
tum quæstiones, & infidelitatis calumniæ mouebuntur.]
Hic S. Hilarius memorat locum Mathæi, in quo versamur,
& Christum vocat *Petram*; Neque tamen ait, Christum es-
se illam petram, super quam ipse Christus dixit se ædifica-
turum Ecclesiam; vel professioni fidei hoc tribuit, vt Eras-
mus perperam margini illiuit. Durius est, quod S. Augu-
stinus serm. 22. ex 40. nouis pag. 248. petram super quam
ex Christi oraculo ædificanda erat Ecclesia, accipit de ipso
Christo. Verùm idemmet 1. Retract. cap. 21. æquè proba-
bilem agnoscit interpretationem receptam, & multorum
(vt ait) ore cantata instantumque vult significare, Christum
esse petram primariam, & fundamenti huius secundarij
ad substructionem Ecclesie, primarium fundementum;
quod probè cohæret cum recepta interpretatione à nobis
proposita, cui sex supra viginti testes omni exceptione
maiores, cum totius octauæ Synodi Patribus, suffragato-
res adhibet Hieronym. Torrensis in Confess. August. lib. 1.
cap. 9. §. 2. Deinde nudus contextus, eiusque lectio absque
animi anteoccupatione, euincit, eam petram, cui Eccle-

H sia

sia inædificanda spondetur, neque esse omnes Christianos, quæ fuit Erasmi imaginatio, ut cumque insinuata ab Etherio, & Beato lib. 1. contra Elipandum fere initio, sed non nisi verbo tenus: iure autem reiecta à Pamelio ad 55. Epistolam S. Cypriani num. 35. Neque esse ipsum Christum, ut commentus est Caluinus. Neque item esse confessio-
nem fidei, ut voluit Lutherus: Neque esse omnes Aposto-
los, ut commenti sunt Lutherani, sed verè esse solūm S. Pe-
trum. Nam particulæ illæ, *hanc Petram*; & *tibi dabo*, ad so-
lam S. Petri personam diriguntur; eique soli postea Ioa. 21.
data est potestas adumbrata per claves, cum Christus pro-
missum exolut. Nullus sanè notarius (ut rectè notauit Caie-
tanus tom. 1. Opusc. tract. 3. cap. 4.) pluribus aut expressio-
ribus circumstantijs de signare hæredem, quām Euangeli-
sta designauit delectum à Christo S. Petrum coloco.

His ita suppositis, explicandum breuiter est, quæ notio
subijciatur clauibus Regni Coelorum, B. Petro, quatenus
vniuersalis Ecclesiæ Rectori, eo loco concessis; sic enim
perspicuum fiet titulos *clauicularij Cœlorum*, vel *clauigeri*
Ecclesiæ, aut *Ianitoris Cœli*, siue *clavis ad regnum*, quo pa-
sto loquitur S. Augustinus serm. 29. de Sanctis; cum vel
S. Petro tribuuntur, vel absolute proponuntur, cadere in
Romanum Pontificem. Se ponenda verò in primis est ab
hoc loco, ea metaphora, quæ interdùm *claves Cœli* usur-
pantur pro merito coelum referante, siue ad exorandam
aliquam gratiam; qua ratione dictum est, *linguae eorum*
claves Cœli factæ sunt; siue ad Beatitudinis adeptionem, vel
Dei insignem notitiam: Quo pacto claves accepit S. Augu-
stinus serm. 226. de temp. dicens: [Oratio iusti, clavis est
cœli] Similiter claves cœli sumpsit S. Ambrosius serm. de
Ieiunijs, & Quadragesima, monstrans claves S. Petri, esse
fidem præcellentem. Eucherius quoque homil. de Natal.
Apost. quærens quomodo S. Paulus, qui claves regni cœ-
lorum non acceperat, in tertium cœlum subire potuisset;
Respondet, [Agnoscamus Charissimi] veras cœlorum cla-
ues,

ues, meritorum esse virtutes. Quantum autem arbitror, omnes in nobis habere possumus claves Regni Cœlorum, & quidem duplē vim gerentes, duplē habentes effectum. Fides, humilitas, patientia, castitas, quasi bona claves, aperiunt Dei portam; sed & superbiam, iracundiam, cupiditatem, non immerito claves esse dixerim: Nam claudunt Regna Cœlorum. Primus Angelus per superbiam, & elationem, magnam clavem, & validissimam seram inter se, & cœlum misit: Paulus autem humilitatis, & pietatis clauibus usque ad tertiam Cœli Regiam penetravit.] Videndus qui de his Regni Cœlorum clauibus simul, & portis, agit, Origenes in cap. 16. Matth. ad illud, *tibi dabo claves*. Has Regni Cœlorum claves, constat non esse eas, quas Christus specialiter tradidit S. Petro, & in quarum notionem aperiendam incumbimus. Itaque dimittendæ in præsentia sunt, tantumque vestigandum quo spectet expressio potestatis S. Petri in regenda Ecclesia per claves.

Iansenius cap. 66. Concord. ad illud Christi, *tibi dabo claves*, Lindanus lib. 4. Panopl. cap. 81. & Bosius lib. 18. de signis cap. 1. Metaphoram clavium petunt ex communi usu tradendi Oeconomis claves Domus, & omnia quæ intra eam sunt obsignata, vel clausa. Addunt item eam Metaphoram posse referri ad usum illum, quo Principibus adventantibus afferuntur claves ad significationem subiectionis, & supremæ eorum potestatis; sic enim volunt das esse S. Petro claves Ecclesiæ, expressæ nomine *Regni Cœlorum*. Et quamuis S. Petrus propriè loquendo non sit Princeps, & Dominus Ecclesiæ, quod Eugenium admonebat S. Bernardus lib. 3. de consider. cap. 1. sed tantum sit Ecclesiæ Moderator, & Rector, tamen neque Ioseph erat nisi præfctus Domus Pharaonis: & tamen de Iosepho scriptum est, quod Pharao constituisset eum Dominum dominus suæ, & principem omnis possessionis suæ. Quamuis autem ea declaratio Metaphoræ clavium, non est incon-

H 2 grua,

grua, tamen non est minùs verisimilis alia, quam in hanc rem tradit Sanderus lib. I. de clau. Dauid cap. I. ducens in hoc negocio metaphoram clavium à facultate claudendi, & aperiendi, quam habet is, cui Ianitoris officium commissum est. Ea enim claudendi, aperiendique facultate, exercetur usus maximè directus Clavium. Nam quid magis congruit clavibus, quam aperire, vel claudere? Itaque significatur sub ea clavum metaphora, potestas Pontifici concessa ad claudendum Regnum cœlorum propriè dictum, illud referandi per datam, aut negatam absolutiōnem à culpis cœlum intercludentibus; Iuxta illud S. Maximi homil. I. de SS. Petro, & Paulo, post præmissam ex pensionem confessionis de Christi diuinitate à B. Petro editæ: [Hæc illi confessio dedit, ut antea claves regni cœlorum acciperet, quam Cœli Ianuas introiret. Sed ne quavos, fratres, de creditis Petro clavibus regni, more nostrorum clavum cogitatio terrena permoueat. Clavis enim coeli, lingua est Petri, quia singulorum merita censendo, Apostolus vnicuique regnum cœlorum, aut claudit, aut aperit. Non est ergo clavis ista, mortalis Artificis aptata manu, sed data à Christo potestas est iudicandi. Denique ait eis, quorum remiseritis peccata remissa erunt, & quorum detinueritis, detenta erunt.] Videtur eodem modo S. Petri claves accipere S. Bernardus serm. 69. in Cant. Ait enim intrari ad Thesauros sapientiæ, & scientiæ Dei, per claves Petri collatas; quæ aliud non sunt, quam [potestas aperiendi, & claudendi, atque inter excludendos, & admittendos discretio:] quod videtur pertinere ad munus remittendi peccata.

Nec eo duntaxat modo S. Petrus per commissas sibi claves aperire, vel claudere potest Regnum cœlorum propriè dictum, sed etiam, quia aditus in regnum illud, siue in æternam beatitudinem, penderet à vera fide, sine qua nemo est aptus ad assequendum cœlestis regnum, siue æternam felicitatem. At reseratio Mysteriorum fidei, & eorum vera,

ac

ac secura intelligentia, reprobatis extraneis interpretationibus, sit per potestatem S. Petro concessam. Itaque bellè per clauium metaphoram sic aptatam, idest per sic expeditas claves Regni Cœlorum, exprimitur potestas vniuersalissima collata Pontifici in Ecclesiam vniuersam, tam ad docendum, quam ad iudicandum, & quomodo libet regendum. Nam Isaiae 22. ubi Eliakim substituitur pro Senna, ut significetur confirri illi summam potestatem in templo, adhibetur metaphora seræ, quæ clave admota aperit, claudituè ostium.

Et iuxta sic expositam clauium metaphoram, rectè intelligitur, quod de varietate clauium S. Petro concessarum legitur apud nonnullos, qui pro triplici actu potestatis interuenientis ad plenè, & integrè obeundam totius Ecclesiæ præfectorum, triplicem S. Petri clavem secernunt; nempe scientiæ, potentiæ, & Iurisdictionis. Ita Marianus Victorius lib. de confessione cap. 12. & alij passim. Ad clavem primam, pertinet reseratio, siue propositio veræ doctrinæ. Eam quippè propositionem, Christus ipse Lucæ 11. expressit nomine *clavis scientiæ*, cum dixit, *veh vobis Pharisæi, qui accepistis clavem scientiæ*, idest quibus in vestro supremo capite data est potestas directiua, seu legislatiua, & consequenter correctiua delinquentium. Ad clavem tertiam, pertinent functiones aliæ in rectione adæquata inclusæ, quibus, & dispensationes, & sacramentorum administrationes, ac huiusmodi alia continentur. Et iuxta hoc, ut significaretur omnes has inadæquatas potestates integraliter vnam plenam S. Petri potestatem in vniuersam Ecclesiam, olim seclusa etiam clave inferorum, quam Ecclesiæ præter claves vitæ tribuit creditus Augustinus homil. 2. in Apocal. ea, inquam, clavis seclusa, quæ à Deo non est collata, sed ab unoquoque sibi peruersè fabrefacta; ternæ claves S. Petro olim appendi solebant, ut ex vetustissimis Vrbis monumentis prodit Scholia stes ad Opusc. 4. Petri Damiani. Passim tamen non nisi binæ claves S. Petro appingu-

guar.

guntur , & quidem vna aurea , alia argentea , vt ex multis Ecclesijs Romanis , & portis variarum Italiae Ciuitatum , ac insignibus Pontificum , notat Molanus lib. 3. de Imag. cap. 21. auream referens ad potestatem iudicariam in foro poenitentiæ , argenteam verò ad potestatem vibrandi excommunicationem . Dixerim potius hoc clavium bina-
rio , exprimi duo illa vulgata membra , clavium scientiæ , & potentia; comprehendendo *sub potentia* Iurisdictionem , & omnia ad eam paulò ante reducta . Atque in eum modum exponendo claves , verum erit quod dixit Caietanus tom. 1. Opusc. tract. 7. cap. 5. beneque illustrat Bellarminus lib. 1. de Pontif. cap. 13. Claves Ecclesiæ esse in sola summa potestate rectrice , quia nulli alijs competit , functiones illas omnes exercere , etiamsi alijs præter summum Ecclesiæ re-
ctorem , Math. 18. concessa legatur potestas ligandi , atque soluendi ; (vtiquè in foro poenitentiæ , ac Iudicali) quæ po-
testas à S. Hieronymo lib. 1. contra Iouin. vocatur nomine clavium , & clauem scientiæ , ac potentia comprehendit , vt ex Aliacensi tradit Gabriel lect. 1. in Canon. littera D . Hoc esse Pontificium ligandi , atque soluendi , specialiter quidem S. Petro datum , simul tamen omnibus Apostolis , & in eis Catholicis Episcopis collatum , fusè prosequitur Hincmarus in Opusc. ad Hincmarum Iuniorem c. 20. [Qui Regem Cœlorum (inquit) vt Augustinus , & cœteri Docto-
res exponunt , maiori præ cœteris deuotione confessus est , merito præ cœteris ipse conlatis clavibus , regni cœlestis munere donatus est , vt tonstaret omnibus , quia absque ea confessione , ac fide , regnum cœlorum nullus possit in-
trare . Claves autem Regni Cœlorum , ipsam discernendi scientiam , potentiamque nominat , quia dignos recipere in regnum , indignos secludere debet à regno . Vnde ma-
nifestè subiungit . Et quodcumque ligaueris super terram , erit ligatum & in Cœlis : & quodcumque solueris super terram erit solutum & in Cœlis . Quæ soluendi , ac ligandi potestas . quainuis soli Petro data videatur à Domino , absque vlla-
ta-

tamen dubietate nescendum est, quia, & cœteris Apostolis datur, ipso teste, qui post passionis resurrectionisque suæ triumphum, apparet eis insufflavit, & dixit omnibus: *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.* Nec non etiam nunc in Episcopis, ac Presbiteris, omni Ecclesiæ officium idem committitur: ut videlicet agnitis peccatorum causis, quoscunque humiles, ac verè poenitentes aspicerit, hos iam à timore perpetuæ mortis miserans, absoluat: quos verò in peccatis, quæ egerunt persistere cognoverit, illos perennibus supplicijs obligandos insinuet, &c. Omni igitur Electorum Ecclesiæ, iuxta modum culparum, vel poenitentiæ, ligandi, & soluendi datur authoritas. Sed ideo B. Petrus, qui Christum vera fide confessus, verò est amore secutus, specialiter claves Regni Cœlorum, & principatum iudicariæ potestatis accepit, ut omnes per orbem credentes intelligant, quia quicunque ab unitate fidei, vel societatis illius quolibet modo semetipsos segregant, tales nec vinculis peccatorum absolui, nec ianuam possint regni cœlestis ingredi.] Meliùs S. Leo serm. 3. de sua Assumpt. collationem clavium alijs item Apostolis, & Episcopis concessarum, specialiter S. Petro factam docet, quia cunctis Ecclesiæ rectoribus, Petri forma præponitur, & nihil ab alijs ligatur, vel soluitur, nisi, quod B. Petrus, aut ligarit, aut soluerit, ita ut uni commendatum, siue principaliter, & quasi fontaliter à Christo commissum sit, quod omnibus intimatur. Est verò longè manifestissimum, quomodo claves adæquatè sumptæ, ac ut comprehendentes functionem reserandi infallibiliter mysteria fidei, siue docendi veritates reuelatas, specialiter soli Petro, eiusque successoribus sint commissæ.

Claues sic expositas solus S. Petrus accepit, ut disertè ait Optatus lib. 7. & insigniter (si duntaxat sensus attendatur) Origenes tract. 6. in Matth. Eodemque recidit, quod interdùm dicunt Patres, Ecclesiam claves accepisse in S. Petro. [Etsi adhuc clausum, (inquit Tertullianus cap. 10. Scorpia-

piaci) putas cœlum, memento claves eius, hic Dominum Petro, & per eum Ecclesiæ reliquisse.] Similia Beda Ioa.21.
sub finem. & Fulgentius lib. de fide ad Petrum cap. 3. post
 S. Augustinum, qui Tract. 50. in Ioan. & in Psal. 108. enar-
 rat. i. & alibi frequenter; partim, ait, S. Petrum accepisse
 claves in persona Ecclesiæ; partim S. Petrum claves acci-
 pientem, repræsentasse Ecclesiam. Quorum verborum
 sensus non est, vel claves datas esse toti Ecclesiæ, vel da-
 tes esse soli singulari personæ S. Petri, ea obeunte perden-
 das: neutrum enim verum est. Itaque sensus verborum
 illorum esse debet, claves datas quidem esse S. Petro, sed
 transmittendas ad posteros; ita ut sint usui, quandiu per-
 stabit Ecclesia militans, ad cuius bonum datæ sunt capiti.
 Qui sensus habetur ex eodem S. Augustino serm. 114. de
 temp. & multis illustratur à Hieronymo Torrensi in Con-
 fessione Augustin. lib. 1. cap. 9. §. 1. & à Bellarmino lib. 1. de
 Pontif. cap. 12. *ad ultimam obiectionem*, & ab erudito viro,
 qui ad librum 3. S. Augustini de Baptism. notas apposuit.
 Monstrant hi Doctores etiamsi solus S. Petrus claves ac-
 cepit, dici tamen datas toti Ecclesiæ, quia cum eo mo-
 riente, amittendæ non erant. Doctè, acutè, sed pro mo-
 re spinosè, id discussit Caietanus tom. 1. Opusc. tract. 3.
 cap. 3.

Ex his perspicuum manet, quod probandum, & expo-
 nendum suscepimus; nempe omnes titulos à clavis
 adæquatè sumptis, vel simpliciter & absolutè dictis peti-
 tois; (qua ratione claves sunt solius summi Ecclesiæ Re-
 rotis propriæ) siue tribuantur B. Petro, siue simpliciter enun-
 ciantur, cadere in Romanum Pontificem, qui S. Petro in
 totius Ecclesiæ præfectura succedens, ut Iurium, & potesta-
 tis, sic titulorum, ac decorum inde petitorum particeps,
 est agnoscendus, exclusis ab æquali participatione omni-
 bus alijs, quantumvis eminentibus Antistitibus, quibus ta-
 men aliquam ut Sacerdotij, sic potestatis participationem,
 nemo negat. Quo pacto accipienda est visio Sancti Petri,

Cla-

Claves S. Chrysostomo tradentis ad ligandum, atque soluendum, vt refert Metaphrastes in vita Chrysostomi, & Gennadius cap. 5. pro Concilio Florentino sect. 19. Similiter S. Petrus visibiliter apparet S. Huberto consecrato in Episcopum Tungensem à Sergio Papa, [tradidit ei clavem quasi auream in manu gestandam, in potestatem ligandi ac soluendi, & Lunaticis furiosisque sanitatem conferendi, quæ usque hodie seruatur in Ecclesia B. Petri Leodij.] Verba sunt Actorum S. Huberti par. 1. cap. 3. Solus tamen S. Petrus, eiusque in Apostolica sede successor, plenum & adæquatum Clavium usum obtinuit: quæ sunt Claves illæ intelligibiles, vt loquitur Theodorus Studita Cath. 15. ad quas repræsentandas, argenteæ claves, ex argento scilicet fabrefactæ, proponi Romæ solebant ad adorandum, vt idem Studita cum laude memorat. Idem significabat parvula aurea clavis, dono mitti solita à Romanis Pontificibus, intra quam plerumque aliquid è S. Petri catenis leuiter abrasum includebatur. Nec raro Deus operibus supra naturam applicationi huiusmodi clavium astupulatus est, vt fidem per eas claves exhibitam, à se profectam esse demonstraret. Ita testatur S. Gregor. lib. 1. Registri Epist. 25. & 30. qui aliud insigne miraculum aduersus impium Longobardum eiusdem clavis contemptorem editum, refert lib. 6. Indict. 15. Epist. 23. Aliam item clavem ad Visigothorum Règem mittens lib. 7. Epist. 126. Indict. 2. hortatur, vt eam collo appensam gestet ad assequendam peccatorum absolutionem, interuentione S. Petri. Quod enim ea clavis parvula esset, vt frequenter apud S. Gregorium legimus, poterat absq[ue] incommodo de collo suspensa gestari, vt sacrum Encolpium. Apud Gregorium Turonensem lib. 1. Mirac. cap. 28. refertur usus multorum, qui claves aureas loco vulgarium sepulchri S. Petri clavium afferebant, & vulgares illas pro benedictione asportabant, quibus infirmitates Deo fauente tollebant. Affine est, quod claves Dominici sepulchri, & Ciuitatis Sanctæ, ac Montis

I Oliue-

Oliuerti benedictionis causa à Patriarcha missas in Occidentem legitur in vita Caroli Magni à Pithæo vulgata: & idem recitant de posteriori tempore Rogerus in Annal. Angl. anno 1185. & Rigordus in relatione ad annum 1184.

Æquè Pontificiam summam potestatem significat gladius S. Petri, quo nomine non est intelligendus materialis ille gladius, quo S. Petrus ipsis est, dum hic viueret; V. G. quo Marco auriculam abscedit: Quamuis cum quoque S. Petri gladium fuisse olim magno honore asseruatum, docent illa S. Chrysostomi Orat. de Caten. S. Petri apud Metaphrastem 1. Aug. [Sed quinam gladius? Neque enim hic despiciendus est, quoniam & ipse Apostolica manu educatus, totam Spiritus sancti gratiam, ac diuitias illhinc attraxit.] Et mox [Ita igitur gladium Petrus possidens, secum, & in prædicatione afferebat tūm, ut sicubi opus esset, illo vteretur; tūm vel maximè, ut ipsum videns, ad Magistri admonitionem memoria tenendam reuocaretur: & eo modo tempus illud, quo Iesus Crucem passus est, & ea, quæ postea fecuta sunt, secum cogitaret, inuidiam scilicet, odium, insidias, proditionem, iniustum Iudicium, iniustiorem mortis sententiam, Crucem, sepulturam, & reliqua omnia, quæ homicidæ Iudæi facere ausi sunt. Hæc cum gladium illum Apostolus videret, contemplabatur: hæc assidue animo reuoluebat. Hæc secum repetens, meditabatur, gladio ipso memoriam suggestente, & ad prædicationem exequendam, illum alacriorem efficiente. Hoc gladio, & ad omne periculum pro Christo subeundum armabatur Apostolus, & ad omnia pericula suscipienda; tūm vel maximè ad sacras illas catenas induendas, & iniquorum hominum carcere habitandum; denique ad Crucis martyrium subeundum, firmior, ac promptior factus est. Quamobrem hic gladius, ut res quædam pretiosa, & omnino veneranda, Apostolicisque manibus deseruiens, ac eas tangens, eodem honore, & veneratione, qua & cænæ ipsæ, in regali Palatio, ubi Apostolo Petro sacrum tem-

plum

plum erectum est, velut sacratus quidam, & cœlestis thesaurus in intimo loco repositus seruat, ut scimus, qui fidelibus Imperatoribus, & fidelium virorum multitudini ad sanctitatem proponi solet. Cœlestem enim gratiam confert, variarum curationum copiam suppeditat, sui cultores salutariter custodit, seque amplectentes erigit, animas ipsorum eleuans. Quod si breuis, & informis videtur gladius ille, non est propterea despiciendus. Apostolicam enim miraculorum vim, & potentiam secum continet. Nam hunc Apostolus, ut potentis Dei frameam possedit, & ut ancipitem gladium cognouit.] Concludit denique inferius. [Hunc itaque sacratum gladium cum sacris, & Apostolicis Catenis connectentes, Petrum ipsum mente inspicere nobis videmur, & vtraque tangentes, Apostolum à nobis tangi, existimamus; neque ullo modo ambigimus eo quod hæc loco ab Apostolo ipso disiuncta sint: sed, & hæc per illum mente formantes, & per fidem ipsam in unum copulantes, ad eum ipsum, qui per hæc passus est, totum referimus.]

Non igitur nomine *Gladij S. Petri*, in re proposita, intelligendus est gladius materialis, quo S. Apostolus hic superstes usus est. Sed neque ille gladius S. Petri consideratur hoc loco à nobis, quem à Summo Pontifice benedictum, & transmissum, ad varios constat. De cuiusmodi gladio S. Petri, putò accipiendo illud Aymoini lib. 5. cap. 36. histor. Francor. [Attulit ei (Ludouico II.) præceptum per quod pater suus (Carolus Galuus) illi regnum ante mortem suam tradiderat, & spatham quæ vocatur S. Petri, per quam eum de regno inuestiret: sed & regium vestimentum, & coronam, ac fustem ex auro & gemmis.] Huiusmodi gladius S. Petri, hic non attenditur, sed gladius spiritualis. Nam quamuis, vox *gladij* cum sonet quid cruentum, minus accommodata videtur ad significandam potestatem Ecclesiasticam; ut optimè prosequitur Sanderus lib. 1. de clave David cap. 2. Esse tamen in Ecclesia gladium

I 2 spi-

spiritualem, extra dubium est. Non diffiteor, quin vox gladii Ecclesiastici, iuxta communem usum arctetur ad potestatem plectendi, ac coercendi inobedientes. Nihilominus consequenter, & indirecte, vox illa, potestatem Pontificiam adæquatè sumptam, insinuare potest: quatenus potestas plectendi, quæ est coactua, supponit directiuam, siue gubernatiuam, quæ antecedenter ad poenæ irrogationem, mandauerit hoc, aut illud. V. G. sanxerit sic, aut sic accipendum esse, quod verbo Dei scripto, aut tradito continetur; cum quibus actibus nequituntur alii, in Pontificia potestate adæquatè sumpta, comprehensi. Atque ita gladius S. Petri, saltem indirecte; idest, vel præsuppositiæ, vel per connexionem, complectitur vniuersam potestatem Pontificiam; quamvis extimus verbi cortex solam facultatem animaduertendi in rebelles, & inobedientes sonare videatur. In quo sensu multa de hoc gladio habet Petrus Blesens. Epist. 145. & Petrus Cluniacensis lib. 6. Epist. 46. Actum alibi de extincione vi mucronis Ecclesiastici, limati, & exacuti: Quod S. Iræneus monstrauit, ea sollicitudine quam adhibuit, ut Victorem Papam aduersus Asianos concitatum molliret, & à stringendo, vt cogitauerat, gladio Ecclesiastico auerteret. Quod si usus huius gladij à quocunque Ecclesiastico Iudice vibretur, supra quocunque materialis gladij impactionem damnosior est, vt Christus ipse S. Birgittæ reuelauit lib. 4. cap. 99. multo iustius est timorem iniisci, cum idem gladius validiore, & potentiore S. Petri successorum manu educitur; quia infrequentius accidit, vt ea eductio irrita sit, vel iniusta. In quam rem plenè differit Augustinus Anconitanus in summa de potestate Eccles. q. 27. art. 3. Nos id ipsum breuiter attigimus Tract. de Monito. par. 2. cap. 20. num. 7.

Vnum, & alterum, nec planè recens, nec vulgare, sed omnino illustre exemplum iræ Dei aduersus contemptores huius gladij à Pontifice exerti, eò libenter hic apponam, quod potestati vniuersali Romanij Pontificis egregie suffrat.

suffragetur, cum acciderit circa eas personas, quæ, & gra-
duis Ecclesiastici sublimitate, & elongatione ab Urbe Ro-
mana, videri potuissent minus obnoxiae nocentis ab
exerto comitus S. Petri gladio extimescendis. Scribit er-
go Pantaleon, cuius relatio attexta est in fine operis Ano-
nymi Dominicani contra Græcos, fuisse se Constantinopo-
li anno 1055. Indict. 8. cum Stephanus Cancellarius, & Pe-
trus Amalphitanus legati S. Leonis IX. Michaëlem Ceru-
larium, & gregales, authoritate summi Pontificis, exerto
in eos Ecclesiastico gladio, abscederunt à corpore Ecclesiae,
postquam omnibus frustra tentatis, etiam excusso de pe-
dibus puluere, iuxta præceptum Domini, Constantinopo-
litana Urbe excedere constituerunt. [Ipsius è Ciuitate di-
scendentibus (inquit Pantaleon, contestans se affuisse) stu-
pendum valde miraculum actum est. Liminare marmo-
reum Ecclesiae S. Sophie, mira magnitudinis, dissoluitur:
statimque talis est clades subsecuta, ut diebus paucis, sexaginta
Græcorum millia morerentur, nec ullus alienæ gen-
tis. Interim, & per triduum, inestimabiles coruscationes,
& tonitrua, & imbrum, ac grandinum multitudines ex-
titerunt.] Illud non minus illustre, nec minus attestans
vniuersali Romani Pontificis authoritati, quod Gennadius
pro cap. 5. Concilij Florentini sect. 14. Græcos suos appellans,
& tentans à maledicentia, & rebellione in Roma-
num Pontificem reuocare, sic habet præter coetera. [Græ-
cos excommunicauit Nicolaus I. temporibus Photij, & ex-
communicationi illi non defuit iota unum, sed facti sunt
captivi, (ut is in excommunicatione dicit) in omnes gen-
tes, tanquam Iudæi, &c. At hic quidem sic. Innocentius
ante hunc, Eudoxiam ob Chrysostomi exilium, excom-
municauit, & intremuit eius sepulchrum, donec reuocato-
co, excommunicationem remisit, & statim constituit illius
tremor sepulchri. Sed quid euenit nostra memoria? Nunc
sub Nicolao V. Pontifice Maximo, cum legati à Constan-
tino Imperatore, qui vocabatur *Dragases*, ad eum missi,
adhuc.

adhuc supersint, quibus litteras dedit plenas timoris, & horroris, vbi apertè cum execratione prophetizat excidium, & interacionem extremam infelicium Græcorum. [Toleramus (inquit) in Iesum respicientes, sempiternum Sacerdotem, & Dominum; qui sterilem illam sicut usque ad annum tertium iussit asseruari, agricola iam ad excidendum arborem se accingente, quia fructum nullum ferebat. O magnam calamitatem! Anno 1451. hanc conscripsit Epistolam, & 1453. capta est Constantinopolis. Non potestis dicere, hæc vera non esse; Minimè gentium, cum sit id manifestum, & res ipsa apertè loquatur. Tres (inquit) annos expectabimus, si vos fortè à Schismate, & separatione conuerteritis, & vos verè decreto adiunxeritis, secundum Saluatoris de fico præceptum. Si vero non, excindemini, ne terram otiosam, & inutilem reddatis. Hoc miraculorum miraculum maximum; quod ut in Epistola ipsa scribit Nicolaus Papa, Græcorum gens illa, magna, & formidabilis, sapiens, & clara, fortis terrarum Domina, ob diuinam vltionem, ita in barbarorum seruitutem abducta sit.] His recitatis Gennadius ad luctum pro gentis suæ clade conuertitur, iustius quam fructuosis. Stephanus quoque Patracensis, iustum Dei iudicium Græcos Romani Pontificis autoritatem detrectantes Turcæ dentis, & obseruat, & deplorat sess. 21. Concilij Lateran. sub Leone X. Iam ante Turcismum Byzantij plantatum, Gregor. IX. Epistola ad Gennadium Patriarcham grauissimè inculcat hoc Dei in Græcos Romanæ Ecclesiæ rebelles iudicium, ut subderentur Gentilibus, qui Ecclesiæ subesse noluissent. Ego consentaneè ad præmissa, dixerim, inde constare, potestati gladium S. Petri in contumaces vibranti, neminem fidelium subducet, etiamsi inter Græcos procul à Romano particulari Patriarchatu degat, aut etiamsi Patriarcham agat gentis populo sissimæ, ut exempla prædicta docuerunt. Constat denique ex dictis, omnes titulos ex S. Petri gladio petitos, rectè cadere in Romanum.

Pon-

Pontificem ; quandoquidem is gladius , formaliter , & explicitè nihil aliud est , quām authoritas Pontificia ad plementum Rebelles Lumini , eosque , vel vsu Sacramento rum , vel fidelium communicatione mulctandos : Implicitè autem & præsuppositiū , vel per connexionem , potestatem Pontificiam vniuersam comprehendit , vt supra est demonstratum .

Habemus ergo multa , & referta promptuaria , ex quibus solida decora , & illustres titulos Romani Pontificis eruamus . Nam præter titulos illos , quibus explicitè afficitur , eo ipso , quod ad eum Dignitatum apicem pertigit , rectè referuntur ad eum quæcunque de S.Petro , prout Ecclesiæ capite pronuntiantur à Concilijs , & Patribus ; Nec non quæcunque de Ecclesia , vt fidei magistra , & Iudice Religionis , traduntur . Item quæcunque de sede Apostolica , & S.Petri Cathedra , vel Ecclesiæ clauibus adæquatè sumptis , ac S.Petri gladio extant apud Patres , probatos que Doctores , quorum omnium specimen exhibendum est , digestis per initiales litteras , selectioribus , & clarioribus apud Concilia , & Patres titulis Pontificijs . Digessit horum titulorum seriem Rutilius Benzonius lib. i. Speculi Episcoporum disp. i. q. 2. à pagina mihi 78. Sed stetit in vndenario , parcus in vberrima materia , vt mox patebit .

Idem dixerim de Ioanne Monacho , & Probi ad eum additionibus super proœmium sexti Decretal.

ac etiam de Card. Tusco V. Papa concl. 40.

qui professi titulos Romani Pontificis

colligere , paucos admodum , nec

ex Patrum , & Conciliorum

scriptis , sed ex longè in-

terioris notæ auto-

ribus produ-

xerunt .

*

DE